

Sikorski Jan, malarz. Przybył z Rosji na pocz. l. 20. XX w. i osiadł w Wołominie k. Warszawy (mieszkał tam na pewno w l. 1925-27). Od 1924 należał do Warsz. Tow. Artyst. (później Pol. Tow. Artyst.), z którymi wystawiał. W 1925 pracował nad obrazem *Śmierć lodowa staruszki*. Prace S. znane z tytułów: *Portret pani S.*, *Jesień*, oba wyst. 1924, *Polanka brzozowa*, wyst. 1925, *Sąsiadki*, wyst. 1927, *Widok z Witowa na Zakopane*, ol., i *Widok na Giewont* (praca wylosowana przez członka TZSP Wiesława Chrzanowskiego), oba wyst. 1933.

S. brał udział w wystawach: Warszawa – 1924 (z Warsz. Tow. Artyst. w siedzibie Stow. Pracowników Handlowych przy ul. Siennej); TZSP 1925, 1927, 1931 (wystawa gwiazdkowa Pol. Tow. Artyst.), 1932-33.

Spośród obrazów S., prawdopodobnie niezachowanych, dwa (wyst. 1924) zostały scharakteryzowane w artykule w czas. Kultura Wołomina: w pejzażu dostrzeżono „zamaszysty gest przy realistycznym ujmowaniu natury” oraz „mniej szczęśliwe” rozwiązanie harmonii barw; tych zastrzeżeń nie budził portret, który jednak – zdaniem recenzenta – został potraktowany nie dość przestrzennie.

Kat. Salonu dorocznego WTA [Warsz. Tow. Artyst.], W. 1924. – Azet., *Twórczość Wołomina i okolicy. Jan Sikorski i jego prace*, Kultura Wołomina, 1925 nr 1, s. 3-4. – Przew. TZSP nr 8, W. 1925; nr 29, W. 1927 (Salon). – Spraw. TZSP za 1925, s. nlb. 29; 1927, s. nlb. 45, 258; 1932, s. 10; 1933, s. 37. – *Sztuki Piękne*, VII, 1931 nr 2, s. 70. – *Pol. bibliografia sztuki 1801-1944*, t. 1, cz. 2, Wr. 1976.

J.R.

Sikorski Jan Bernard, kamieniarz, ur. 1832, zm. 11 II 1906 Warszawa, pochowany na cmentarzu Powązkowskim. Żonaty z Teofilą ze Ścisłowskich (1842-1900), córką Jana Ścisłowskiego, właściciela warsztatu kamieniarskiego przy ul. Powązkowskiej 6, i Marii z Messingów. Miał córkę Marię (1861-1925) zamężną za Józefem Todtlebenem, kamieniarzem.

W 1854 notowany jako czeladnik kamieniarz w warsztacie Aleksandra Sikorskiego przy ul. Wolskiej 14/16 w Warszawie, gdzie również mieszkał. Następnie zatrudniony w zakładzie Antoniego Messinga przy Powązkowskiej 6, zo-

natego ze starszą siostrą Teofili Sikorskiej, który odziedziczył warsztat po teściu. Odtąd przez całe życie S. mieszkał pod tym adresem. Po śmierci Messinga w 1867 przejął kierownictwo zakładu i stał się właścicielem. Po śmierci S. odziedziczył go i prowadził pod jego nazwiskiem zięć, Józef Todtleben (wzmiankowany w związku z zakładem 1909). Był członkiem rzeczywistym TZSP od 1874 do śmierci.

S. wykonywał nagrobki, zwykle o prostych formach, czasem zdobione ornamentem roślinnym, zaś portrety zmarłych na pomnikach wykonywali inni artyści. Jego dziełem są liczne nagrobki na cmentarzu Powązkowskim, m.in.: Pawła Ścibora-Rylskiego, zm. 1871; Ludwika Kisielnickiego, zm. 1888; Jerzego Aleksandrowicza, prof. botaniki, zm. 1894 (nagrobek wyk. w 1895, z plakieta br. z portretem zmarłego wg modelu Antoniego Olesińskiego, odlew Stanisław Łopieński); Józefa Felixa, zm. 1903; Marii z Tyryłowskich 1^o voto Miczuryn, 2^o voto Cieszkowskiej, 1906; Leonarda Lutyńskiego, zm. 1905.

Jest ponadto autorem epitafiów: Ignacego Krasickiego w katedrze w Płocku (z szarego marmuru, z medalionem portretowym wyk. przez Andrzeja Pruszyńskiego, poświęcone 8 VI 1880) oraz księdza Rocha Filochowskiego (z czarnego marmuru z portretem malowanym na blasze przez Ludwika Kurellę, poświęcone 8 VI 1898, niezachowane). W 1885 ukończył epitafium bpa Kazimierza Wnorowskiego umieszczone w bocznej nawie w katedrze w Lublinie, wykonał „wybornie, ze smakiem artyst.” z marmuru kararyjskiego, z portretem zmarłego namalowanym ol. na blasze przez Witolda Urbańskiego i z inskrypcją złożoną „z liter dłutowanych w marmurze i zalanych ołowiem” (Kłosy, 1885).

Prace o niepewnym autorstwie, wykonane przez S. lub działającego w tym samym czasie Aleksandra Sikorskiego: para analogicznych marmurowych epitafiów Sebastiana Klonowica i Wincentego Pola do katedry w Lublinie, z medalionami portretowymi malowanymi na blasze przez Rafała Hadziewicza (1876) oraz remont i wyk. nowego postumentu do nagrobka Stanisława Staszica na Bielanych w Warszawie, zrealizowane staraniem Tow. Rolniczego Hrubieszowskiego (1875). Wątpliwości budzi opinia o jego współpracy z rzeźbiarzem Władysławem Hussakiem w 1882 przy restauracji dekoracji sztukatorskiej w kaplicy NMP na Jasnej Górze,

gdyż S. miałby występować tam jako sztukator (Kwiatkowska).

Pol. bibliografia sztuki wiąże z nim wzmianki dot. Sikorskiego (bez podanego imienia) jako autora o figury NMP przed kośc. NMP na Nowym Mieście w Warszawie, 1870, i ołtarzy z kośc. par. w Wyrozębach (1863); jednak realizacje te należy przypisać Aleksandrowi Sikorskiemu. Jest natomiast prawdopodobne, że to S., wym. w KZSP jako Sikorski Kazimierz, dokonał restauracji i uzupełnienia (w partii rąk) kamiennej figury NMP Łaskawej (z warsztatu Jana Jerzego Płerscha, pochodzącej z warsz. kośc. Pijarów) w związku z jej zakupieniem w 1883 dla kośc. par. w Rokitnie (k. Błonia pod Warszawą), która została ustawiona na balustradzie loggii na fasadzie świątyni.

Dzierżanowski W., *Przew. warszawski informacyjno-adresowy na r. 1869*, W. 1869, s. 366. – Kołaczowski, *Wiadomości*, s. 651. – *Skorowidz mieszkańców miasta Warszawy z przedmieściami ...*, W. 1854, s. 296. – *Spraw. TZSP* za 1874, s. 31; 1875, s. 34; 1876, s. 33; 1877, s. 34; 1878, s. 27; 1879, s. 20; 1880, s. 21; 1881, s. 22; 1882, s. 32; 1883, s. 30; 1884, s. 19; 1885, s. 25; 1886, s. 26; 1887, s. 26; 1888, s. 26; 1889, s. 5; 1890, s. 34; 1891, s. 2; 1892, s. 2; 1894, lista członków s. 2; 1895, lista członków s. 5; 1896, lista członków s. 5; 1897, lista członków s. 5; 1898, s. 5; 1899, s. 5; 1900, s. 5; 1901, s. 5; 1902, s. 41; 1903, s. 45; 1904, lista członków s. nłb 1. – *Pomnik ks. bpa Kazimierza Wnorowskiego*, Kłosy, 1885 nr 1067, s. 378 (ryc. na s. 373). – *Adresy Warszawy*, W. 1909, szp. 244. – Jeziorowski W., *Album Powązek*, W. 1915, s. 8, 128. – Waldorff J. i in., *Cmentarz Powązkowski w Warszawie*, W. 1984, s. 206. – *Pol. bibliografia sztuki 1801-1944*, t. 3, Wr. 1986. – Biernatowie A. i B., *Cmentarz Powązkowski w Warszawie. Materiały inwentaryzacyjne*, t. 2: *Kwatery 15-23, 23 wprost, 24*, W. 1992, poz. 92; t. 3: *Kwatery 25-32*, W. 1994, poz. 280, 336, 368, 548. – Kwiatkowska M.I., *Rzeźbiarze warsz. XIX w.*, W. 1995. – Jabłoński M., *Archikatedra lubelska*, Lublin 1998, s. 23. – Wiraszka M., *Antoni Messing - współtwórca pomnika NMP przed kośc. reformatów i serii wzorowanych na nim nagrobków wzniesionych na cmentarzach Warszawy*, Saeculum Christianum, t. XXIII, 2016, s. 208-209.

KZSP, t. 10, z. 17, 1970.

Kur. warsz., 1866 nr 10, s. 3; 1876 nr 221, s. 1; 1906 nr 43, s. 6 (nekrolog). – Wędrowiec, 1875 nr 300, s. 223; 1883 nr 15, s. 227 oraz il. na s. 225. – Kraj, 1895 nr 43, s. 28.

AP Warszawa, 72/220/0: Zbiór Walerego Przyborowskiego, teka IX, s. 53.

K. Kolendo-Korczak
uzup. U.M.

Sikorski Janusz, rzeźbiarz, ur. ok. 1821, zm. 12 VII 1891 w wieku 70 l. Florencja. Pochodził z Warszawy, działał we Florencji, tworzył rzeźby o tematyce religijnej.

Pol. bibliografia sztuki 1801-1944, t. 3, Wr. 1986. – Kur. warsz., 1891 nr 210 (1 VIII), s. 2 (nekrolog). – Świat, 1891 nr 16, s. 390 (nekrolog). – Dz. pozn., 1891 nr 175 (4 VIII), s. 5 (nekrolog).

K. Kolendo-Korczak

Sikorski Kacper (Kasper), malarz, pochodził ze Staszowa. Był uczniem Szymona Słowickiego (zob.) w Krakowie, gdzie w 1717 został wyzwolony na towarzysza sztuki malarskiej. Dnia 27 III 1720 wzmiankowany w metryce chrztu Arch. Katedry Sandomierskiej.

Gąsiorowski, s. 79-80. – Makarewicz S., *Artyści i rzemieślnicy sandomierskiej kolegiaty*, Studia Sandomierskie, II, 1981, s. 253.

A.B.

Sikorski Krzysztof, malarz krak., 9 VI 1767 odnotowany jako zmarły. W 1745, będąc mistrzem, wyjednał wraz z innymi malarzami nowy porządek cechowy u króla Augusta III. Zgodnie z tym członkowie Kongregacji Malarskiej poddali się pod zwierzchność Akademii Krak.

19 III 1747 został wybrany trzecim konsyliarzem cechu, a 21 IV 1747 wpisał się do *Albumu Studiosorum Akademii* jako „artis liberalis pictoriae magister”.

W zb. cechu krak. znajdował się całopostaciowy wizerunek św. Bartłomieja autorstwa S.

Rastawiecki, *Sł. mal.*, t. 3. – Gąsiorowski, s. 80. – Lepszy L., *Cech malarski w Polsce*, Wiad. Numizmatyczno-Archeologiczne, II, 1895, s. 315. – Lewicki K., *O malarzach krak. w metrykach studentów UJ w XVIII w.*, BHS, XVII, 1955 nr 2, s. 264.

A. Bernatowicz